SPRAWDZIAN · GEOGRAFIA

Sprawdzian z hydrosfery **Grupa B**

Geografia: wody na Ziemi, rzeki, jeziora, wody podziemne i oceany

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 24

10 zadań, 24 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Zjawisko podnoszenia się i opadania poziomu wód morskich pod wpływem przyciągania Księżyca i Słońca nazywamy:

(A) pływami
(B) prądem morskim
(C) upwellingiem
(D) tsunami

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Bilans wodny obszaru obejmuje:

(A) opady i odpływ rzeczny, z pominięciem parowania i zmian retencji
(B) parowanie i transpirację roślin, bez uwzględnienia opadów i odpływu
(C) retencję wód podziemnych i powierzchniowych, bez opadów i parowania
(D) opady, parowanie (ewapotranspirację), odpływ rzeczny i zmiany retencji

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–4 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących wód podziemnych:

1. Warstwa wodonośna to zazwyczaj skała przepuszczalna, np. piaski lub żwiry, w której gromadzi się woda podziemna.	**P**	**F**
2. Zwierciadło wody gruntowej (pierwszego poziomu wodonośnego) jest swobodne i nie znajduje się pod ciśnieniem.	**P**	**F**
3. Nadmierna eksploatacja wód podziemnych może prowadzić do powstawania lejów depresyjnych i obniżania zwierciadła wody.	**P**	**F**
4. Wody artezyjskie to wody podziemne pozostające pod ciśnieniem hydrostatycznym, dzięki czemu po nawierceniu samoczynnie wypływają na powierzchnię lub wznoszą się w otworze wiertniczym.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących jezior i mórz:

1. Jezioro Tanganika leży w dolinie ryftowej i jest jeziorem tektonicznym.	**P**	**F**
2. Dno Tanganiki jest fragmentem dawnego dna oceanicznego.	**P**	**F**
3. Starorzecza to jeziora pochodzenia glacjalnego.	**P**	**F**
4. Jeziora rynnowe na pojezierzach polskich powstały w wyniku wytapiania się brył martwego lodu.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj pojęcie hydrologiczne do jego definicji.

1. Zlewnia	…	A. Prawidłowość sezonowych wahań stanu i przepływu wody w rzece w ciągu roku
2. Dział wodny	…	B. Obszar, z którego wody spływają do danej rzeki lub jej dopływu
3. Reżim rzeczny	…	C. Linia rozgraniczająca sąsiednie zlewnie, wyznaczona przez najwyższe punkty terenu
4. Stan wody	…	D. Wysokość zwierciadła wody w rzece mierzona względem umownego poziomu odniesienia na wodowskazie

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij: (1) Rzeka o ustroju niwalnym ma najwyższe przepływy wiosną z powodu (1) _____ . (2) Pływy morskie o największej amplitudzie (syzygijne) występują podczas (2) _____ i pełni Księżyca.

(1) do wyboru: ulewnych deszczy / intensywnego parowania / zasilania podziemnego / topnienia śniegu
(2) do wyboru: nowiu / pierwszej kwadry / przesilenia / ostatniej kwadry

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zjawisko eutrofizacji jezior, i podaj jedną jej przyczynę związaną z działalnością człowieka.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Przedstaw dwie różnice we właściwościach fizykochemicznych między wodami głębinowymi a gruntowymi.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego El Niño powoduje spadek połowów ryb u wybrzeży Peru.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij różnicę między retencją naturalną a retencją sztuczną w zlewni rzeki. Podaj po jednym przykładzie każdej z nich.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/geografia/hydrosfera